ČESKÁ KRAJINA

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

SLOVO ŘEDITELE

V roce 2015 vyvrcholily naše několikaleté aktivity spojené s projekty zaměřenými na ochranu velkých kopytníků. Příjezdem prvního stáda divokých koní z anglického Exmooru v lednu 2015 se začala psát historie nestátní Přírodní rezervace Milovice na území někdejšího vojenského prostoru. Byla založena na čtyřiceti hektarech pozemků zapůjčených na deset let od města Milovice. Ještě v témže roce se pak rozšířila o dalších zhruba 120 hektarů poskytnutých od Agentury ochrany přírody a krajiny nedaleko Benátek nad Jizerou. K prvnímu stádu divokých koní přibylo na nové pastvině koncem roku ještě druhé. Kromě toho se v první lokalitě objevilo také stádo šesti zpětně šlechtěných praturů dovezených z Nizozemí, druhou pastvinu obohatilo osm zubrů ze čtyř polských chráněných území. Založení rezervace s velkými kopytníky se těšilo velké pozornosti médií z České republiky i z celého světa. O projektu opakovaně referovaly prestižní listy a zpravodajské kanály jako New York Times, Washington Post, BBC, Fox News, Der Standard, ABC News a další média na všech pěti kontinentech. Projekt nezapomněl zmínit ani prestižní vědecký žurnál Science. Na tomto místě patří poděkování všem, kteří se rozhodli projekt podpořit v době, kdy byl jen napsaný na papíře. A přestože v zahraničí podobné projekty fungovaly řadu let, v České republice s ním nebyly žádné zkušenosti. I díky propojení se špičkovými vědeckými pracovišti v České republice se přitom projektu podařilo dát světové parametry nejenom co se ohlasu v médiích týká, ale i jeho výsledky. Milovická rezervace se tak stala vůbec první na světě, kde se objevily všechny tři druhy původních velkých kopytníků Evropy, tedy zubr, divoký kůň a pratur. Na podzim se navíc divokým koním narodilo první hříbě v tuzemské přírodě po mnoha staletích. Pobyt v rezervaci přitom svědčí nejenom koním, ale také celé řadě ohrožených druhů rostlin a živočichů. Svědčí o tom stoupající výskyt hořce křížatého, který je vlajkovou rostlinou rezervace. Již během prvního roku vědci napočítali více než sto nových trsů této ohrožené rostliny. V místech, kde nyní roste, se přitom ještě před rokem vyskytovalo jen jednolité moře vysoké trávy, převážně agresivní třtiny křovištní. Rychlá proměna v rezervaci překvapila i vědce, kteří tak pozitivní výsledky očekávali až po několika letech fungování projektu. V příštím roce nás čeká práce na rozšiřování rezervace. Tak, aby očekávané přírůstky našly v Milovicích dostatečný prostor, a také aby se záchrany dočkaly další druhy rostlin a živočichů, které mizí v opuštěných částech bývalého vojenského prostoru.

Dalibor Dostál, ředitel obecně prospěšné společnosti Česká krajina

KDO JSME

Obecně prospěšná společnost Česká krajina je celostátní nezisková organizace působící v oblasti ochrany přírody, krajiny a životního prostředí. Jejím hlavním cílem je ochrana biologické rozmanitosti (biodiverzity), zmírňování dopadů klimatických změn na přírodu i člověka a adaptace krajiny na změny klimatu.

Součástí těchto snah je vytváření sítě nestátních přírodních rezervací, které umožní přežití ohrožených druhů rostlin a zvířat, případně jejich návrat do oblastí, kde byly v minulých staletích vyhubeny.

Základem našeho přístupu jsou nejenom ekologická a vědecká kritéria, ale také ekonomický přístup. Zkušenosti ochranářských organizací z celého světa ukazují, že právě vytváření nestátních rezervací je dlouhodobě nejlevnější a nejefektivnější způsob ochrany životního prostředí.

Příroda se po celá tisíciletí vyvíjela přirozeným způsobem bez zásahu člověka, a obnova přirozených procesů v rezervacích je nejlevnějším způsobem údržby krajiny i ochrany živočichů a rostlin.

Fungující ekosystémy jsou nejlevnějším způsobem údržby krajiny, zejména v době odlivu obyvatel venkova do měst. Dlouhodobě snižují potřebu umělých zásahů na údržbu krajiny, která zatím daňové poplatníky stojí několik miliard korun ročně.

Společnost Česká krajina založil v roce 2007 Dalibor Dostál, politolog, novinář a pozdější šéfredaktor celostátní redakce Deníku. V práci neziskové organizace se rozhodl spojit celoživotní lásku k přírodě se zkušenostmi, které získal během svého dlouholetého působení v médiích, kde kromě funkce šéfredaktora zastával rovněž pozice šéfa domácí a ekonomické redakce či šéfa zpravodajství.

CO DĚLÁME

Společnost Česká krajina se věnuje zastavení úbytku biodiverzity a pracuje na projektech její obnovy. Zaměřuje se například na záchranu cenných přírodních luk a pastvin prostřednictvím návratu velkých kopytníků. Zkušenosti ze zahraničí ukázaly, že je to nejefektivnější a nejlevnější cesta k ochraně rostlinných a živočišných druhů v bezlesých lokalitách.

Naplňováním našeho programu se snažíme přispět k naplnění cíle Evropské komise stabilizovat biodiverzitu v rámci EU. Hlavním projektem v této oblasti je vybudování Národního centra biodiverzity, jakési „Noemovy archy" pro ohrožené druhy v České republice.

Druhým cílem je boj s klimatickými změnami, které představují vážnou hrozbu nejenom pro druhovou rozmanitost v České republice, ale představují riziko pro ekonomický rozvoj země a životní úroveň jejích obyvatel.

Jednou z nejúčinnějších cest je vysazování stromů, které přispívají k pohlcování skleníkových plynů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO2. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO2. Snažíme se proto zvýšit lesnatost a přiblížit ji k průměru zemí Evropské unie a rozvinutých států OECD.

JAK PRACUJEME

Společnost Česká krajina spolupracuje při naplňování svých cílů s předními institucemi, vědeckými ústavy i významnými podniky a společnostmi. Nejdeme cestou konfrontace, naší snahou je zapojit do ochrany životního prostředí co největší okruh subjektů.

Příklady ze zahraničí ukazují, že právě zapojení významných ekonomických, společenských a vědeckých subjektů umožňuje dosáhnout v ochraně přírody nejlepších výsledků. Věříme, že společně to dokážeme i v České republice. Podnikům nabízíme naplňování Společenské odpovědnosti firem (Corporate social responsibility – CSR) v jedné ze tří základních oblastí tohoto přístupu – ochraně životního prostředí.

SBÍRKA SPOLEČNĚ PRO PŘÍRODU

V rámci osvědčení o konání veřejné sbírky z Krajského úřadu Středočeského kraje pokračovala v roce 2015 veřejná sbírka Společně pro přírodu ve prospěch našeho projektu Národního centra biodiverzity, navázala tak na předchozí sbírku zahájenou 1. ledna 2011.

Způsob konání sbírky je shromažďováním příspěvků na předem vyhlášeném bankovním účtu a přispívání prostřednictvím dárcovských SMS, jejichž provozovatelem je Fórum dárců ve spolupráci s Asociací provozovatelů mobilních sítí. Dárcovskou zprávu ve tvaru DMS KRAJINA mohou zájemci posílat na číslo 87 777. On-line metodami může veřejnost přispívat v rámci programi Darujspravne.cz na adrese http://www.darujspravne.cz/krajina.

Číslo sbírkového účtu:
2100540679/2010
účet je vedený u Fio banky.

V rámci prvního průběžného vyúčtování sbírky, za období 15. 3. 2014 až 31. 3. 2015, bylo na sbírkový účet zasláno 10.844,50 Kč, Všem dárcům, kteří ve sbírce přispěli na naše projekty, moc děkujeme.

ČESKÁ KRAJINA NA INTERNETU

Společnost Česká krajina je rovněž na sociálních sítích a pravidelně publikuje informace o svých projektech internetu. Česká krajina je v současnosti na internetu dostupná na těchto adresách:

Oficiální web:
http://www.ceska-krajina.cz

Facebook:
http://www.facebook.com/CeskaKrajina

Twitter:
http://twitter.com/CeskaKrajina

Flickr:
http://www.flickr.com/photos/ceskakrajina

ZMĚNA KLIMATU

Změna klimatu je jedním z nejzávažnějších problémů současnosti a zmírnění postupu globálního oteplování představuje jednu z největších výzev pro lidstvo.

Jednu z nejúčinnějších metod snižování koncentrací CO2, hlavního skleníkového plynu, v atmosféře přitom představuje výsadba nových lesů. Je prokázáno, že jeden zalesněný hektar absorbuje až 3,75 tuny CO2 ročně. Zmírnění následků globálního oteplování znamená přínos pro evropské zemědělství, rybářství a turistický průmysl.

Globální oteplování představuje celosvětovou hrozbu, nejohroženější je přitom příroda v Evropě, včetně České republiky. V minulosti to již potvrdily klimatické změny provázející střídání dob ledových a meziledových. Ty ochudily Evropu o rostlinné i živočišné druhy výrazně více než ostatní světadíly.

Proto dnes roste ve východní Asii šestkrát víc a na východě Ameriky dvakrát více druhů stromů než v Evropě. Podobná situace je také u živočichů. Orientace Alp a Středozemního moře totiž nedovolují druhům ohroženým rozsáhlou změnou teplot volně migrovat na jih a v teplejších obdobích zpátky na sever.

Největším nedostatkem České republiky je chybějící síť fungujících biokoridorů Ty mají klíčový význam pro pohyb rostlin a živočichů, pro něž je migrace jedinou možností záchrany před negativními následky klimatických změn.

Například nárůst průměrných teplot 3 stupně Celsia by znamenal posunutí areálů rozšíření jednotlivých druhů o 300 až 400 kilometrů severně. Řada druhů není schopna migrace na takové vzdálenosti a oteplení by pro ně mělo fatální důsledky. Pro organismy, které mohou migrovat, zase představuje nepřekročitelnou překážku fragmentace biotopů, které nejsou propojeny fungujícími biokoridory.

Nutný je rovněž aktivní přístup k odstraňování CO2 v atmosféře. Jednou z nejúčinnějších cest je vysazování stromů a zvětšování ploch lesů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO2. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO2.

NAŠE PROJEKTY

Projekty společnosti Česká krajina chrání původní přírodu v České republice, ale zároveň usilují o to, aby byly prospěšné také člověku. Kromě ochrany ohrožených živočišných a rostlinných druhů slouží také jako prevence před povodněmi a pomáhají k čistějšímu ovzduší v oblastech nejvíce postižených smogem

Návrat zubrů do České republiky

Nejstarší projekt společnosti Česká krajina, který vznikl v době založení organizace v roce 2007. Po několika letech popularizace tohoto tématu a práce na odborné části programu byl projekt na sklonku roku 2012 představen odborné veřejnosti. Jeho součástí je jak vytváření podmínek pro návrat zubrů popularizací tohoto tématu ve společnosti, tak příprava reintrodukčního projektu. V závěru roku 2015 dovezla společnost Česká krajina do milovické rezervace stádo 8 zubrů, nejdříve sedm samic, poté i samce. Šlo o největší transport těchto ohrožených zvířat v historii České republiky.

ZELENĚ PLÍCE OSTRAVSKA

Zelené plíce Ostravska

Zhruba od roku 2000 se v Česku opět začala zhoršovat kvalita ovzduší, především narůstají koncetrace nebezpečných jemných prachových částic. V roce 2006 již území se zvýšenou koncentrací těchto nečistot zasahovalo třetinu České republiky a žily na něm přibližně dvě třetiny obyvatel ČR. Odhaduje se, že vlivem znečištěného ovzduší ročně v ČR až dvanáct tisíc lidí. Ostravsko patří nejen k nejznečištěnějším lokalitám v České republice. Cílem projektu je přispět k postupnému zvýšení čistoty ovzduší na Ostravsku obnovou a vysazováním nových lesních porostů. Podle britské studie může vysazování stromů v blízkosti urbanizovaných oblastí snížit znečištění ovzduší prachovými mikročásticemi až o jednu čtvrtinu. Rovněž nedávno zveřejněná studie vědců z americké Columbia University došla k závěru, že zvýšení množství zeleně snížilo výskyt astmatu u dětské populace ve znečištěných oblastech až o pětadvacet procent.

Národní centrum biodiverzity

Stejně jako v celé Evropské unii, ani v České republice se nedaří zastavit pokles druhové rozmanitosti. Jedním z kroků, které by měly zvrátit tento negativní trend, je vybudování Národního centra biodiverzity. To by mělo poskytnout útočiště ohroženým druhům rostlin a živočichů a vytvořit příhodné podmínky také pro návrat některých druhů, které byly v předchozích staletích člověkem vyhubeny. Ve vyspělých zemích jsou projekty tohoto druhu v ochraně biodiverrzity vemi úspěšné.

ČESKÁ KRAJINA

KONTAKT

Adresa
Naše sídlo se nachází v Kutné Hoře, jednom z nejkrásnějších měst ve střední Evropě, zapsaném na celosvětový seznam světového dědictví UNESCO.

Česká krajina o.p.s.
Šultysova 170
284 01 Kutná Hora
Česká republika

Web www.ceska-krajina.cz

E-mail info@ceska-krajina.cz

Tel (+420) 327 511 195

IČO 28254244

DIČ CZ 28254244

BANKOVNÍ SPOJENÍ

Banka: Česká spořitelna
Č. účtu 2111959379/0800
IBAN CZ82 0800 0000 0021 1195 9379

ORGANIZACE

Ředitel
Mgr. Dalibor Dostál

Správní rada
Mgr. Tomáš Procházka
Mgr. Kateřina Volná
Mgr. Pavel Ryjáček

Dozorčí rada
Mgr. Veronika Matějková
Mgr. Alena Dědourková
Mgr. Josef Šlerka

FINANČNÍ ZPRÁVA

Výkaz zisku a ztrát:	Činnost		
Náklady(v tisících Kč)	hlavní:	hospodářská:	Celkem:
Náklady z činnosti	23,5	0	23,5
Ostatní služby	311	0	311
Ostatní náklady z činnosti	8	0	8
Spotřeba materiálu	27	0	27
Mzdové náklady	118	0	118
Odpisy	117	0	117
Kurzové rozdíly	0	0	0
Náklady celkem	604,5	0	604,5
Výnosy (v tisících Kč)			
Příspěvky a dotace na provoz	603,5	0	603,5
Výnosy z prodeje služeb - spolupráce	1	0	1
Výnosy celkem	604,5	0	604,5
Výsledek hospodaření před zdaněním	0	0	0

Rozvaha:

Aktiva (v tisících Kč)	Minulé období (1):	Běžné období (2):
HIM	1202	4984
Přírůstky	0	1
Běžný účet	232	4247
Pokladna	0	7
Náklady příštích období	2	2
Aktiva celkem	1436	5241
Pasiva (v tisících Kč)		
Ostatní závazky	49	0
Půjčky a výpomoci	0	783
Ostatní fondy	1384	4454
Výsledky hospodaření daného roku	0	1
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	3	3
Pasiva celkem	1436	5241

Finanční zpráva za rok 2015 obsahuje vybrané údaje z účetní závěrky účetní jednotky. Kompletní účetní závěrka je uložena v sídle účetní jednotky.

VÝROK AUDITORA

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti Česká krajina, o.p.s. za období od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2015 v souladu s českými účetními předpisy.

Ostatní informace

Za ostatní informace se považují informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán společnosti.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje, ani k nim nevydáváme žádný zvláštní výrok. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a zvážení, zda ostatní informace uvedené ve výroční zprávě nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky, zda je výroční zpráva sestavena v souladu s právními předpisy nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně nesprávné. Pokud na základě provedených prací zjistíme, že tomu tak není, jsme povinni zjištěné skutečnosti uvést v naší zprávě.

V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích nic takového nezjistili.

Praha, 13. 6. 2016

Ing. Dana Šedivá, MBA
auditor, číslo oprávnění 2223

AUDITOR - Č. OPRÁVNĚNÍ 554 KA ČR MIRÓ Audit Services s.r.o.

MIRÓ Audit Services, s.r.o
Hvozdíkova 103, Zdiby
250 66 Praha východ
IČ: 24291447
Auditorská společnost, číslo oprávnění 554

© Česká krajina 2016

Fotografie: Michal Köpping, Kateřina Malá, Wikimedia, Vojtěch Lukáš, Janusz Sochacki